

Resnična smešnica.

Une dni najme Ljubljanski rokodelc voznika in se pelje v Moravče. Med tem, ko je on svoje opravilo zdeloval, si je voznik v kerčmi práv verlo gerlo spiral. Rokodelc v kerčmo nazaj pridši praša voznika: si kaj pil? Ne dosti — odgovori ta. Takó dajte mu ga še en polič, potlej greva domú. Ta zadnji polič je voznika takó zakril, de se mu je cesta od Moravč skozi in skozi gladka in ravna zdela. V breg ali na zdol, po gladkim ali čez grabne, vedno je konj mogel dirjati. Plašni rokodelc je v nevarnosti se zverniti ali z voza veržen biti, se z rokama za voz deržé mižal, de bi svoje nevarnosti ne vidil. Srečno pridši na veliko cesto, se voznik, brez de bi rokodelca prašal, pri prvi kerčmi ustavi, in takó dolgo pije, de svojiga najemnika več ne pozná. Ko mu ta, naveličaje se dalje postavati, réče: „napravi de gréva pred domú“, odgovori voznik: „ti nimaš nič ukazovati z menoj, ko pride moj najemnik, bom že napravil.“ Komaj ga ta pripravi k spoznanji, de je on najemnik, se odrineta naprej, pa kmalo se oberne voznik nazaj in pravi najemniku: z voza se mi spravi potepuh, če ne, te bom z bičem! Jez vozim mednarja iz Ljubljane, ne pa tebe. Najemnik vidi, de s pijancam ni nič opravi, gré z voza in tava peš proti domú.

Drugi dan pride voznik k najemniku na dom, in pravi: kadaj ste prišel domú? Na odgovor, de včeraj, réče: Lahko, kér ste se vozil, jez sim pa peš komaj danes domú prišel. Zdaj mi dajte konja in voz nazaj! Silno tepeni konj je namreč pijaniga voznika z voza stresel in Bog vé kam zbežal, pijanec je pa na mestu do beliga dne spal, in zbujen peš domú klampal misleč, de ga je najemnik z voza vergel. O...

Hvala, komur hvala gré.

Pred tremi tedni sim popotoval v prijetni družini na visoko krajnsko gôro „Črna perst“ imenovano. Prišli smo poprej v Bohinsko Bistrico. Ko se skozi vas peljemo, nas pozdravljajo in se nam priklanajo majhni fantiči in deklice tako priljudno, in nam „dober večer“ tako prijazno vošijo, de začudenja poln vprašam našiga tovarša Jam., ki nas je iz Bleda v Bistrico peljal, kaj de to poméni? „Vidijo, gospod dohtar — mi odgovori — to pride vse od tukajšnjiga kaplana gosp. Brenceta, ki otroke taciga lepiga obnašanja vadi. Gosp. kaplan imajo posebno veselje z mladostjo, in jo vadijo ne le lepiga zadržanja, temuč tudi sadjoreje i. t. d.“ Drugo jutro nas spremi tukajšnji velki župan, gosp. Mencinger iz gole prijaznosti na Černo Perst, in mi gori in doli gredé pripoveduje toliko lepih djanj gosp. Brenceta do šolske mladosti, de so mi od veselja zolsé v oči stopile. Kjer se taki možjé, kakor so gosp. fajmošter Kovačič in za omiko otrok vés goreči kaplan Brenceta, in pridni šolmojšter za šolo trudijo, tam se mora tudi lepi sad skerbniiga poduka očitno pokazati. In ta se nad priljudnim obnašanjem Bistriške mladosti tudi zares očitno razodeva. Težko kje na Krajskim so kmečki otroci tako priljudni (artig), kakor tukaj. Hvala pridnim učenicam in hvala bogljivi mladosti! Hvala pa tudi županu Mencingerju, pridnimu bravecu naših časopisov, ki se nam je — čeravno je še mlad — v vsim takó previdniga možá skazal, de bi iz serca vošili, de bi sedanji čas vsaka soseska imela taciga župana!

Slovenska drobtinica.

P. Janez kerstnik od s. Križa, kapucinarskiga reda, piše v prvem delu svojih v Benetkah léta 1691 natisnjenih pridig „Sacrum promptuarium“ takóle za vvod: „Jest vejm de veliku njih se bodo zhudili,

de jest sim se podstopil moje pridige drukat sturiti v flovenskim jeziku, dokler dofehmal obeden nej tega sturil, de si lih veliku lepshi flovenski jesik fo imeli, kakor je moj Vippauski,“ — — — Ko potem dosti od svojih slovenskih pridig govori, piše na dalje: „Inu de si lih fposnam, de teshko je flovensku pisat, inu cilu nej mogozhe v taki vishi pifsat, de bi vfim sadosti mogal sturiti, ali fledno deshelo fe sglihat, dokler cilu tij, kateri blisi prebivajo, edn drugazhi, kakor ta drugi eno befsedo srezhe, satorai obene befsede ne bom sasnamval, ali fe ima hitru, ali pozhafu srezhi, temuzh fledni po navadi fvoje deshele bo gouuril, jest pak bom pifsal kakor fo flovenzi pifsali“.

Kaj pravite draživci? Kakor tudi ta gospod piše, je le vender res, de „slovensko, slovenski“, so že pred več kot dve sto léti ravno v tem obziru in s zaumenam rabili, kakor mi; ni tedej novo-skovana beseda. Pojte tedaj s svojo neumnostjo raka m žvižgat!
U.

Le hitro v černe bukve ž njim!

Usmiljen kmet je posodil ediniga konja vozniku čez stermi Podčeterške hrib, kjer se je že veliko nesreč, še več pa kletve zgodilo, skorej bi jo udel, če rečem, de več, kakor hrib praha in peska ima. — Nehvaležni voznik je uboziga konja takó neusmiljeno pretepeval in po glavi bil, de je srotle čisto zmešano in omoteno bilo. Častiti gosp. fajmošter iz P. iz svoje sobe neusmiljenca viditi posvarijo: „Nikarte, nikarte takó! kmet ima ediniga tega konja, ki ga je vam iz usmiljenja posodil; če mu tega ubijete, nima nobeniga več.“ Ali obdivjani konjederec, namesto opominovanje lepo sprejeti, se pa začne na vés glas dreti, preklinjati, siviga starčka, gosp. fajmoštra s falotam in farjem zmerjati, de bi se bil kmalo pekel odperl. Na kanceljnu čvekaj, je gerdun vpil, tukaj pa jezik za zobmi derži! Černe bukve ne bojo sicer spokorile taciga divjaka — vunder naj bo družim v svarivni izgled! Jože Virk.

Novičar iz Ljubljane.

Pretečeni teden je bil za nas práv žalosten; nemila smert nam je na en dan (24. t. m.) dva prava domorodca vzela, namreč: gosp. Urbana Jerina in pa gosp. Antona Mažgona. Gosp. Urban Jerin, rojen Ljubljančen, infulirani stolni tehant, c. k. učenik bogoslovja, kurator krajnskiga muzeuma i. t. d. je umerl v 65. létu svoje starosti na persni vodenici po dolgi bolezní, — ž njim je zgubila krajnska deželna eniga nar učenejših in za blagor domovine nar bolj vnetih mož! — Gosp. Anton Mažgon pa, rojen na Jeličnim Verhu v Idrijskim kantonu, c. k. kriminalni aktuar, prvi učenik pravdoslovja v slovenskim jeziku v Ljubljani i. t. d. je umerl še le 37 lét star na pljučni jetiki. Kdor je rajnciga Mažgona poznal in kdor je vidil, kakó neizrečeno pridno je zraven svojih službinih opravil delal v prestavljanji deržavljanskih postav v slovenski jezik, kakó izverstno se je obnašal kot učenik, kakó goreče je vseskozi skerbel za povzdigo in napredek dolgo zatertiga domačiga jezika, bo milo na grobu rajnciga zdihnil in rekel: „Tukaj počiva mož, kakoršnih ima naša domovina le malo. Njega zguba je velika rana slovenskim deželam!“ — Pokop obéh mož je bil, kakor se spodobi, z veliko častjo napravljén. — Kér že od žalostnih novíc pišemo, ne smemo zamolčati, de je pred ta teden tudi gospá baronovka Zojsova, lastnica mnogih fužin na Gorenském, v Ljubljani umerla. Kakošna velika dobrota so Zojsove fužine za Bohinsko stran, — in kakó miliga serca in kakó spoštovana je bila rajnka gospá, je sploh znano; nepričakovana smert gospé baronovke je tedej vse, ki so jo poznali, z veliko žalostjo navdala. — 20. in 21. dan t. m.

je bila osnova za prihodnjo soseskino napravo Ljubljanskiga mesta pri velikim mestnim odboru prevdarjena in sklenjena. Nar več se govori zdej od tega, de po ti osnovi Judam ne sme pripušeno biti v Ljubljani se vseliti ali kakolastnino si kupiti. Ta osnova je šla na Dunaj v poterjenje. — Minister Bruk, ki je na Laškim mir sklenil s Sardinci, je prišel 25. dan tega mesca v Ljubljano in se je drugi dan po železnici na Dunaj podal. Njegova žena pa in družina, ki je tudi z njim v Ljubljano prišla, bo tukaj ostala do 17. kimovca, kér — kakor se za gotovo pripoveduje — bojo tisti dan Cesar z nekterimi svojimi ministri po železnici v Ljubljano se pripeljali in takó vožnjo po železni cesti slovesno začeli. De bo takó imenitin dan z mnogimi veselicami praznovan in de bo takrat Ljubljana komaj vse goste sprejela, ki bojo od blizo in od daljniga skupaj vréli, vsaki sam vé. — Gosp. Dr. Ulepič je za višjiga prokuratorja v Celjovcu izvoljen.

Novičar iz mnogih krajev.

Benetke so se na sv. Jerneja dan podále, in takó je tudi na Laškim konec vojske. Na Ogerskim se scer terdnjavi Komorn in Petrovaradin še niste podvérgle in še veliko puntarskih trum se vlačí po Ogerskim in Erdeljskim — tode njih poglavitna moč je razkropljena, odkar se je nar imenitniši vojskovodja Görgey s celo svojo armado podvergel, kar se je ob 4 popoldne 13. dan tega mesca pri Vilagosi pred Rusovskim generalam Rüdigerjem zgodilo. Dunajske novice pišejo, de si je Görgey prizadeval, se z južno ogersko armado združiti; ker pa ste ga v tem naménu avstrijska in rusovska armada prestrégle in ga v nar hujši stisko pripravile, de ni mogel ne naprej ne nazaj, se je podvergel. Görgeyeva armada je obstala iz 20,000 pešcov z 11 generali, 2000 konjkov in 130 topov (kononov). Ko se je Görgey rusovskimu generalu podal, so pešci puše in patrontaške preč položili, konjiki so s kónj sedli in sablje na sedla obesli. Potem so se vsi brez orožja v verste vstopili in so, spremljeni od treh regimentov lahkih rusovskih konjkov in 200 kozakov, v Veliki Varadin peljani bili. Görgey je prosil generala Rüdigerja, de naj pri viksimu zapovedniku rusovske armade, knezu Paskieviču, za-nj milosti prosi; obljubil je tudi pripomoči, de se bo vsa Ogerska armada podala. Kakor blisk je šla ta novica od ust do ust po deželi. Na več krajih so Ogri orožje proč pometali, in na cestah in po vaséh se najdejo mnogoverstne orožja in velike zaloge za vojsko. Kje je Košut, se še nič práv ne vé; tudi še nismo nič gotoviga zvedili, kje de sta generala Bem in Dembinski. Po nobeni vízi ne bo dolgo terpelo, de bo popolnoma konec ogerske vojske. — Presvitli cesar Franc Jožef so tedej 23. dan tega mesca na vse svoje armade naslednje pismo iz Šonbruna pisali: „Moje junaške armade so si nepremeljive zasluge za Mojo hišo in za domovino pridobile. Nevarnosti, s kterimi sta punt in izdajavstvo obstanju cesarstva žugala, so premagane, in Vašim pogumnim delam, vaši junaški izterpljivosti ima cesarstvo povernitev mirú in pokoja v domačii, in pa vterjenje moči proti vunanjim deželam zahvaliti. Sinovi vsih narodov avstrijskiga cesarstva so bratovsko zavezo, ki jih edini, v verstah Moje slavne armade s svojo kervjó vnovič vterdili in v žlahni prizadetvi edin pred drugim pokazali visoko imenitnost, v kteri avstrijska armada že od starih časov sloví. Vojaki! Vaš Cesar se Vam zahvali v iménu domovine. Vi boste vedno ostali, kar ste bili: ponós in kinč Avstrije, nepremakljiva podpora cesarskiga trona in domačiga reda.“ — Du-

najske novice oznanijo posamesne pogodbe, po kterih je bil 6. dan tega mesca mir med našim Cesarjem in Sardinskim kraljem za prihodnje čase sklenjen. V teh pogodbah je tudi izgovorjeno, de ima Sardinski kralj za prizadete vojskine stroške našimu cesarju 75 milijonov frantov (en frank je po našim denarji 23 krajc.) plačati, in sicer 15 milijonov frankov v gotovim denarji konec prihodnjiga mesca kozoperska; po tem pa konec grudna 6 milijonov, in vsaki drugi mesec spet 6 milijonov, takó de bo v desetih brištih celi dolg poplačan — z obresti ali čimži vred. Za poroštvo gotoviga plačila bo Sardinsko vladarstvo zastavilo dolžne pisma, ki so na Sardinsko deželno premoženje zapisane. Osem dni po sklepu teh pogodb bo vsa naša armada zapustila Sardinsko deželo. — Naš minister notranjih oprav, gosp. Dr. Bach je unidan po nastopu svoje visoke službe na vse deželne poglavarje pismo poslal, ki je vse hvale vredno. Bog daj, de bi se vsi ukazi, ki jih minister v tem pismu cesarskim uradnikom (Beamten) delí, tudi zvesto spolnovali, de bi vsi uradniki svoj imenitni poklic, pa tudi svoje dolžnosti natanjko spoznali, in de bi takó besede ministrove povsod resnica postale! Nar važniši poglavja tega pisma so: de naj uradniki skerbé, de se postavam povsod čast in pokoršina skaže, — de uradniki pravi duh in ne le mertve čerke postav sami dobro spoznajo, — de si prizadevajo, zaupanje ljudstva si pridobiti, — de naj z ljudstvom živé, — de naj svoje opravila naglo opravljajo brez nepotrebnih pisarij, — de naj nikar ne mislijo, de cesarske službe so le zató, de si svoj vsakdanji kruh z njim služijo, — de naj poslušajo misli in vošila ljudstva, naj si bojo z besedo, ali po časopisih ali po postavnih družbah na znanje dane, — de naj v vsih svojih opravilih nikdar postavne poti ne zapustijo i. t. d. — V Rimu težko pričakujejo Papeža, ki je še zmirej v Gaeti; trije kardinali, kteri zdej v Rimu oblast v rokah imajo, se Rimcam sploh prehudo po starim kopitu ravnajo, zató niso z njimi clo nič zadovoljni. — Ravno príde gotova novica, de se je terdnjava Komorn podvérgla; tudi od Petrovaradina se to piše, pa za gotovo se še vunder ne vé.

Pogovori vredništva.

Gospodu Fr. Židanu, bogoslovcu v Gorici, damo z lepo hvalo na znanje, de smo njegovo nabero za slov. besedivnik prejeli. Ravno takó tudi gosp. Drju. Šubicu v Celji. — Pesmico od »zapušeniga dekleta« gosp. N.— smo prejeli; práv z veseljem vidimo, de se duh slovenski povsod lepó oživlja; — pa nam ne boste za zlo vzeli, če je ne natisnemo, kér sami véste, de ni vse tudi za natis, kar se med prijatli prijazno bere. Le naprej s poskušnjami! Enkrat bo že tudi kaj za natis vgodniga. Gospodu K.... iz Gorice: Kar ste nam za poskušnjo zastran répe poslali, prosimo bolj na tanjko popisati, kér se iz tega sostavka ne da vganiti, kako bi repno séme v mlado répico vtaknjeno zamoglo répo odebeliti?

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnji	
	25. vélic. serpana.	20. vél. serpana.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	14	2	18
1 » » banaške	2	30	2	30
1 » Turšice.....	—	—	1	40
1 » Soršice.....	—	—	2	—
1 » Rěži.....	1	24	1	30
1 » Ječmena.....	1	18	—	—
1 » Prosa.....	1	36	1	18
1 » Ajde.....	—	—	1	27
1 » Ovsa.....	—	52	—	57